

Dostane 16-ročná Greta Nobelovu cenu?

Marcin Jendrzejczak

20. júna 2019 ✚ *Politika*

Trvalo udržateľný rozvoj má svojich sekulárnych hrdinov a jedným z nich je 16-ročná Švédka Greta Thunbergová. Dievča uprednostňuje pred školou boj za ochranu životného prostredia, čím na seba upútava pozornosť elít a je navrhnutá na Nobelovu cenu mieru. Greta sa okrem iného pričinila o propagovanie strachu z lietania – ktorý je čoraz bežnejší medzi progresívnymi “elitami”.

Foto: Greta Thunbergová, zdroj – flickr.com

Greta Thunbergová spôsobila vo Švédsku skutočný rozruch. Švédka je známa tým, že protestuje pred parlamentom proti klimatickým zmenám. Tínedžerka bude štrajkovať dovtedy, kým Švédsko nezavedie ustanovenia o ochrane životného prostredia z Paríža, týkajúce sa limitov emisií oxidu uhličitého.

Tínedžerka je známa svojimi aktivitami nielen vo Švédsku, ale aj v iných krajinách. Napríklad spolu s 35 000 ľuďmi protestovala vo Viedni, kam ju osobne pozval Arnold Schwarzenegger. Mladá Švédka sa zúčastnila aj klimatického summitu v Katoviciach. Zároveň vyjadrila pochybnosti o úprimnosti zámerov jeho účastníkov. Kritizovala ich napríklad za konzumáciu hamburgerov.

Vo svojich vystúpeniach sa pýta svetových politikov, prečo nerobia politiku, ktorá by jej umožňovala hľadiť optimisticky do budúcnosti. Tento postoj oceňujú mocní tohto sveta. Stretla sa s pápežom, vyzdvihol ju Barack Obama. Jej osoba sa stala objektom svojského kultu – je porovnávaná dokonca so Spasiteľom! Bola tiež nominovaná na Nobelovu cenu za mier. Nie je ťažké si domyslieť, že aktivita Grety niekedy kolide s jej školskou dochádzkou.

Škodlivé lietanie

Fixnou ideou Grety sú cesty lietadlom. Považuje ich za škodlivé pre životné prostredie. Dievča cestovalo vyše 65 hodín zo Švédska na ekonomické fórum v Davose, pretože nechcela ísť lietadlom. Postoj dievčaťa sa pričinil o vznik termínu “flygskam” (angl. *flight shame*), čo znamená hanba z lietania kvôli tomu, že mimoriadne znečisťuje životné prostredie.

Dôvodom hanby je to, že lietadlá produkujú dve percentá globálnych emisií oxidu uhličitého. Ak však vezmeme do úvahy emisie v horných vrstvách atmosféry, potom to predstavuje 100 percent (alebo takmer

tolko). „Letecká doprava je zodpovedná za dve percentá globálnych emisií CO₂, ale je takmer monopolistom, keď ide o emisie oxidu uhličitého v hornej atmosfére. Tona leteckého paliva produkuje 3,15 ton CO₂. Podľa prepočtu švajčiarskej nadácie *Myclimate*, priamy spiatocný let na trase Varšava – Gdańsk produkuje približne 234 kg CO₂ na cestujúceho a na trase do New Yorku je to 2,6 t CO₂“ – poznáva Marcin Walków [businessinsider.com.pl].

Zoči-voči takýmto údajom ekológovia nemôžu zostať ľahostajní. Hanba za lietanie panuje nielen vo Švédsku, ale aj v Thajsku či v Spojených štátoch. V Nemecku alebo Japonsku sa viac cestuje železnicou než lietadlami. Na druhej strane, v krajinách Beneluxu je snaha presadzovať rôzne zmeny. Kritika leteckej dopravy dorazila aj do Poľska. „Business Insider“ cituje Dominika Sipińskiego, leteckého analytika, podľa ktorého lety na krátke vzdialenosti sú zbytočným znečisťovaním životného prostredia.

Zdroj: goodfreephotos.com

Kritiku nadmerných letov v Poľsku podporil aj ľavicový sociológ prof. Maciej Gdula. V denníku *Gazeta Wyborcza* navrhol obmedziť leteckú dopravu na 15 000 kilometrov ročne. Podľa jeho názoru by to umožnilo zabiť dve muchy jednou ranou. V prvom rade by sa znížili emisie oxidu uhličitého. Po druhé, podporila by sa tým sociálna rovnosť a obmedzil extravagantný životný štýl najbohatších. Samozrejme, obhajcovia takýchto názorov sú naďalej hluchí na argumenty o prednostiach leteckej dopravy a výhodách, ktoré z nej plynú – napríklad uľahčenie medziľudských kontaktov.

Chceš znečisťovať? Pláť!

V centre „Krytyka Polityczna“ boli vypracované aj alternatívne riešenia. Agata Stasik [krytykapolityczna.pl] uvažuje o tzv. uhoľnom rozpočte (idea, o ktorej britská vláda uvažovala v rokoch 2008-2011). Ide o priradenie takzvaných uhlíkových bodov, každej osobe. Kto by chcel vykonávať činnosti produkujúce emisie oxidu uhličitého (ako napríklad lety lietadlom, ale nie len tieto), musel by za to platiť svojimi bodmi.

Po určitom čase by ľudia znečisťujúci životné prostredie minuli všetky svoje body. Preto by v mnohých aspektoch museli obmedziť ďalšiu spotrebu alebo nakupovať body od iných, ktorí „uhlíkom viac šetria“. V oboch prípadoch by to znamenalo prerozdelenie v prospech chudobnejších.

Bohatí znečisťovatelia - dokonca aj ekológovia

Napriek tomu, že ekologizmus je v móde hlavne medzi bohatými, ľavicovými pseudo-elitami, tieto vďaka svojej zámožnosti a spotrebe aj tak produkujú viac CO₂. Preto, ako zdôrazňuje Agata Stasik, bohatí nemajú byť na čo pyšní. Pravdepodobne žijú v časti spoločnosti, ktorá ekologicky spôsobuje viac znečistenia. Preto by sa nemali vyvyšovať nad bežných, ekologicky neuvedomelých ľudí.

„Nepomôže jazdiť bicyklom po meste, nepoužívať plastické vrecká a obmedziť spotrebu mäsa – tí, ktorí často lietajú lietadlom, budú patriť do tej časti našej spoločnosti, ktorá nadpriemerne škodí klíme,“ poznáva Agata Stasik. „Prestaňte sa teda dívať zvrchu na susedov, ktorí si pochutnávajú na bravčovine, a ktorí navyše ani netriedia odpad a ešte tankujú naftu do svojho dieselového vozidla!“ – dodáva.

Neochota lietať neostáva bez vplyvu na politiku leteckých spoločností. Napríklad v marci 2018 Ryanair zaviedol novú environmentálnu politiku. V jej rámci môžu zákazníci darovať svoje body charitatívnej organizácii. Ide o – ako tvrdí spoločnosť – kompenzáciu nákladov na emisie CO₂.

Vidno teda, že ekológovia a ideológovia trvalo udržateľného rozvoja majú na muške nielen mäsový priemysel. Rovnaké problémy majú aj leteckí dopravcovia. To všetko v mene ideológie trvalo udržateľného rozvoja, ktorá sa usiluje nielen o zníženie emisií CO₂, ale aj o zmenu nášho životného štýlu, zvykov, spotreby a dokonca celej civilizácie.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/dostane-16-rocna-greta-nobelovu-cenu/>